

Παθολογικό γήρας

Αγγελική Τσάπανου, MSc, PhD

ΕΚΠΑ, 2023

Delirium

- Το παραλήρημα των ηλικιωμένων ατόμων ορίζεται ως μία οξεία συγχυτική κατάσταση (χαρακτηριζόμενη από διαταραχή της συνείδησης, του προσανατολισμού, της μνήμης, της σκέψης, της προσοχής και της συμπεριφοράς), με διακύμανση κατά τη διάρκεια της ημέρας, όντας εντονότερο τη νύχτα. Στη χώρα μας χρησιμοποιείται ο όρος οξύ οργανικό ψυχοσύνδρομο

<https://www.polyiatreiomedica.gr/>

Delirium

- Πολύ συχνά όμως, το παραλήρημα υποδιαγιγνώσκεται από ιατρούς και νοσοκόμες λόγω της **διακύμανσής** του κατά τη διάρκεια της ημέρας, της σύγχυσής του με την άνοια και της υποεκτίμησης της κλινικής του σημασίας
- Φθάνει σε ποσοστό άνω του 10% σε άτομα άνω των 80 ετών
- Οι παραληρηματικοί ασθενείς χρήζουν μακρύτερων νοσηλειών, απαιτούν εντονότερη νοσηλευτική φροντίδα και επιτήρηση

Delirium

- Πολύ συχνά οι φροντιστές ατόμων με οργανικό ψυχοσύνδρομο καλούν νευρολόγους ή παθολόγους, καθώς η κλινική εικόνα παραπέμπει σε νευρολογικό νόσημα, εγκεφαλική δυσλειτουργία ή παθολογικά αίτια
- Η διάγνωση ωστόσο γίνεται από ψυχίατρο, καθώς πρόκειται κατ' ουσίαν για **ψυχιατρικά συμπτώματα** οφειλόμενα σε **οργανική αιτία**
- Η ορθή αντιμετώπιση κατ' επέκταση πραγματοποιείται από τον θεράποντα ιατρό για το οργανικό αίτιο και από τον ψυχίατρο για την οξεία κλινική συμπτωματολογία που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διέγερση, σύγχυση, ψευδαισθήσεις και διαταραχή του ύπνου

Προδιαθεσικοί παράγοντες

- **Δημογραφικά χαρακτηριστικά**
 - Ηλικία μεγαλύτερη των 65 ετών
 - Άνδρες
- **Προϋπάρχουσα νευρο-ψυχιατρική κατάσταση**
 - Γεροντική άνοια
 - Ιστορικό παραληρήματος
 - Κατάθλιψη
- **Λειτουργική κατάσταση**
 - Έλλειψη αυτονομίας
 - Ακινητοποίηση ή μικρός βαθμός κινητικότητας
 - Ιστορικό πτώσης

Προδιαθεσικοί παράγοντες

➤ Αισθητηριακές διαταραχές

- Πτώση οπτικής οξύτητας
- Βαρηκοΐα

➤ Αφυδάτωση

➤ Φάρμακα

- Θεραπεία με ψυχοδραστικά φάρμακα
- Πολυφαρμακία
- Αλκοολισμός

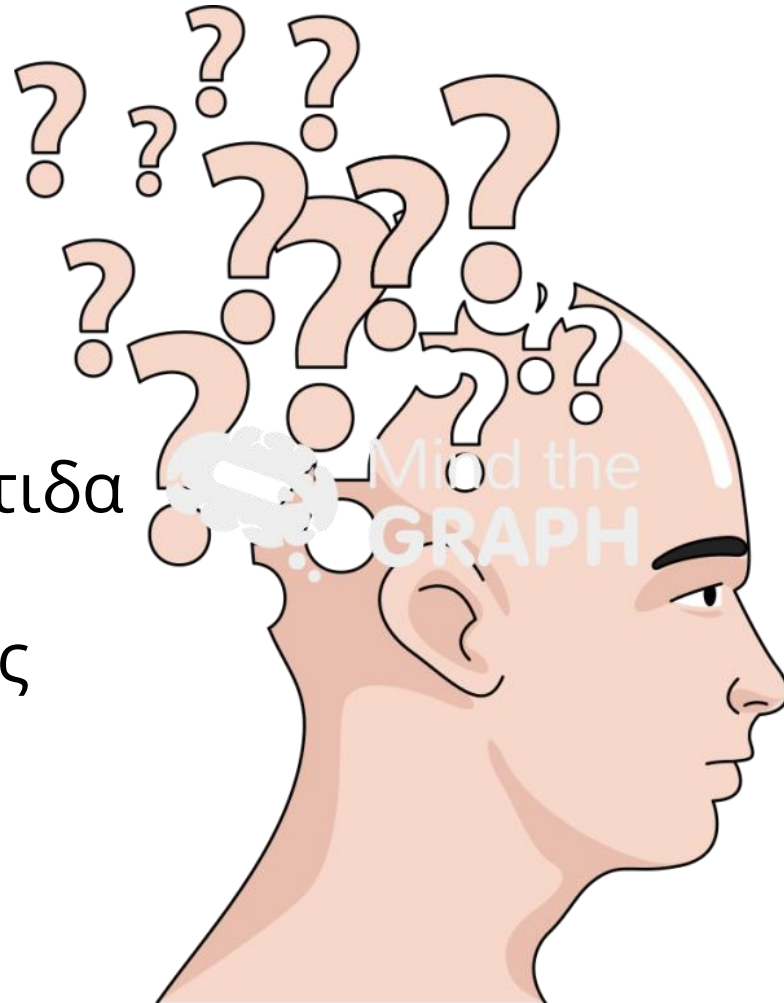
➤ Συνυπάρχοντα νοσήματα

- Σοβαρά χρόνια νοσήματα
- Νευρολογικά νοσήματα (άνοια, Parkinson)
- Χρόνια νεφρική ή ηπατική ανεπάρκεια
- Μεταβολικές διαταραχές
- Τελικοί ασθενείς

Συχνότερα νοσήματα που το προκαλούν

- ❖ Λοιμώξεις
- ❖ Αφυδάτωση
- ❖ Αναιμία
- ❖ Κακή θρέψη
- ❖ Εγκεφαλική αιμορραγία
- ❖ Μηνιγγίτιδα ή εγκεφαλίτιδα
- ❖ Χειρουργικά αίτια
- ❖ Ορθοπαιδικές επεμβάσεις
- ❖ Καρδιακές επεμβάσεις
- ❖ Νοσηλείες

Κλινικά χαρακτηριστικά του παραληρήματος στο DSM-IV

1. **Διαταραχή της συνείδησης** (μειωμένη διαύγεια, περιορισμένη αντίληψη του περιβάλλοντος) με διάσπαση και δυσκολία μετατόπισης της προσοχής
2. Εμφάνιση **γνωσιακών δυσκολιών** (διαταραχή της μνήμης, αποπροσανατολισμός, διαταραχές του λόγου) ή εμφάνιση αισθητηριακών διαταραχών που δεν δικαιολογούνται από προϋπάρχουσα ή εξελισσόμενη άνοια
3. Η εμφάνιση του παραληρήματος γίνεται **οξέως** (συνήθως σε διάστημα ωρών έως ημερών) και εμφανίζει διακύμανση κατά τη διάρκεια της ημέρας. Από το ιστορικό, τη φυσική εξέταση και τα εργαστηριακά ευρήματα επίσης ανευρίσκεται συσχέτιση του παραληρήματος με κάποια **οργανική πάθηση**, με παρενέργειες φαρμάκων ή τοξικών ουσιών, με διακοπή λήψης ουσιών (στερητικό σύνδρομο) και με συνδυασμό πολλών νοσογόνων παραγόντων

